

TÍTOL: DE FLOR EN FLOR

PSEUDÒNIM: SOL

De diferents mides, formes, em sé camuflar o sóc de colors vius i alegres... No us diré la meva identitat, és a vosaltres, lectors, que heu d'anar descobrint, poc a poc, flor a flor, qui sóc.

Començava la primavera, i amb ella les pluges inesperades que deixaven amb olor d'humit els trossos, les tempestes amb els trons que veies aproximar-se des de les valls d'Àger i dels Pirineus, l'explosió floral a les ribes i camps erms que, per sort, no havien estat ensulfatats i a on arrebossava la vida. És just a la primavera on comença la meva transformació, diuen els experts, una de les més sorprenents del món animal, i gràcies al clima de la vostra zona, varies generacions de la meva espècie aniran naixent durant els càlids mesos. Després d'un període sense poder-me moure i haver canviat completament d'aspecte, de color, de forma... per fi, arriba un dia que ja sóc lliure. Obro les ales... aquella sensació dels raigs de sol tocant als meus colors irisats, grocs i negres amb uns punts blau i vermell intens, aportant-me vida i energia. És hora d'emprendre el meu camí.

Arribo a una flor, molt coneguda al terme de Linyola, el vostre poble, i la qual fa temps, quan encara hi havia a la plaça Planell una bassa i els carros eren estirats per cavall, utilitzàveu com a planta remeiera. Aquesta planta, normalment d'una bona alçada, la flor de la qual floreix a l'estiu i és d'un color groc molt vistós, té un gust d'anís. Ja sabeu de quina parlo oi? Us l'heu posat algun cop als llavis per assaborir el seu gust? Sí, aquesta flors ens agrada a nosaltres, les adultes, però també als nostres joves, els quals la devoren fulla per fulla. M'agrada el sabor del seu nèctar, però vull descobrir què m'ofereix més lo terme.

De les segones flors, n'he vist un bon grapat, sobretot en camps on la vegetació creix lliure, sense cap restricció química dels humans. A vosaltres no us agrada, de fet, he observat quatre petits humans que s'allunyaven d'ella perquè s'havien punxat intentant agafar les inflorescències liles i suaus, del centre de la flor. No obstant, la mare natura m'ha atorgat unes fabuloses ales per anar d'un punt a un altre, esquivant les defenses del món vegetal. Aquesta també té un nèctar excel·lent, però he d'aprofitar el dia.

Sento soroll d'aigua i veig una gran filera d'arbres, són plataners. Sóc just al bell mig del petit de turonet que separa el vostre poble i Bellcaire, on una sèquia dóna verdor i ombra per apaivagar la calor de l'estiu. Em poso dins una flor, constituïda per 5 pètals, i també d'un color lila encisador. Aquesta també la feien servir els vostres padrins per la tos i bronquitis, ja que és molt fàcil de trobar-la en aquestes terres. Ja deu ser mig dia, el sol està en el seu punt més alt i no veig gaire activitat al de fora. Volo una mica més, deixant-me portar per la mica de vent que fa, acompanyada de la gran quantitat de pol·len que els xops alliberen i que tenyeixen de blanc el terra circumdant a ells.

A nosaltres, ens agraden els espais oberts, però també ens deixem veure en zones de jardins. Detecto unes olors, barrejades amb un intens perfum de rosa, i aterro dins d'una flor preciosa. Semblant a la puput de les ribes, de fet, de la mateixa família, però aquesta té quatre grans pètals, delicats i suaus, d'un color rosaci. La seva saba és rica en alcaloides, i la ment humana l'ha aprofitat per fins... poc recomanables. Un cop passada l'època de floració, el fruit sec, conserva les llavors a dins. Abans, aquest fruit es posava a les manetes dels més petits, a mena de sonall. Tant rica que és la mare natura i que poc la cuidem. Ja sabeu de quina flor parlo ara?

En aquest jardí hi ha moltes essències barrejades, però veig bastants enemics al meu voltant. Felins i canins, a l'aguait i disposats a caçar-me. Gràcies a la bona temperatura, tots estan fent el mandrós i això em dóna temps a delectar-me amb diferents nèctars. Hi ha un petit arbre, de pocs anys, que també floreix a la primavera. Els teniu a les ribes i la seves precieuses, però delicades flors, omplen de color blanc les verdes ribes, tot donant la benvinguda al bon temps. Mengeu els seus fruits, no sense abans haver obert la seca i dura clofolla. Que estrany, un arbre d'aquest en un jardí, serà que algú de la casa sent enyorança?

Sempre atenta a les mirades furtives dels gats, vaig a la floreta, també de blanca neu, d'una petita herba. En aquest jardí n'hi ha bastant, i cobreix cada raconet del seu perímetre. Es curiós, perquè els humans diuen que porta bona sort trobar aquesta planta, sobretot si té quatre fulles. Serà que busquen la sort a la natura però després la tallen amb el tallagespa pel seu caprici visual?

Sento trons a la llunyania i el cel es va enfosquint. Sort que amb la meva llengua he saciat la meva fam i ara podré reposar, tot contemplant els moviments dels núvols. Enmig de la copa de la catalpa d'aquest jardí, que floreix en ple estiu, però que ja té unes fulles amb una grandària considerable, espero la pluja. L'ambient es va tornant

humit, aquella olor dolça que no es pot descriure en paraules i de bromes de pluja que venen i s'apropen, aquell aïret del "ha de ploure", crea un ambient preciós i m'agrada. No obstant, he d'estar a refugi, ja que la més mínima gota d'aigua em perjudicaria. Les primeres gotes comencen a caure, netejant fulles, flors, carrers i sobretot, l'aire, ple de pols dels camins, però també del fum de les ribes cremades.

El cel ja llueix, l'arc de Sant Martí es defineix a l'est. Torno a territori obert, als trossos, ara que les gotes han netejat les fulles, flors i tota la flora de la contaminació i brutícia. Les flors adquireixen noves tonalitats, els verds de les fulles ara són indescriptibles. Verds intens, brillants, fluixos, amb matisos foscos però alhora fascinants d'admirar... I un d'aquests verds, són les fulles de l'arbre del meu següent àpat. També medicinal, l'acostumàveu a posar a totes les masies del terme, ja que guareix una gran quantitat de malalties. Les seves flors, tant bones per a mi, les fèieu servir un com bullides com a vapors, segur que els padrins i padrines encara se n'encorden. Aquests arbres, de mida mitjana, són amants de la humitat i, per tant, és fàcil trobar-lo als reguers o sèquies. Les seves flors, molt abundants, tenen un sabor deliciós.

El dia es va allargant, ho noteu? Sento humitat a les meves ales, hi deu haver alguna zona amb aigua a prop. No m'equivoco, ja que arribo a la zona del Barranc i del pantà de Linyola. Magnífic per les seves postes de sol, no n'hi ha cap d'igual. Ja pot estar l'aigua del pantà tranquil·la, sense cap tremolor, o bé esvalotada creant petites onades i volent assemblar-se al mar, el pantà del Barranc i ribes circumdants està ple de flors. De sobte, trobo en una petita zona, les meves preferides. Elles no són gaires altes, a tot estirar t'arriben a la cintura; n'hi ha de dos mides, però la petita és la més bonica, saborosa i medicinal. Ja sabeu de quina floreta parlo? És una flor composta, és a dir, tota ella està formada per centenars de flors, que, al seu conjunt, formen la gran flor. Ho sabíeu això? Els pètals, dels quals n'hi ha un pocs, són d'un color blanc intens. Al vostre poble és famosa pel seu licor i les seves infusions. De fet, és el vostre símbol. Gairebé desapareguda, avui per sort, cada cop és més coneguda i estimada. Proveu de buscar-ne, us diré en veu baixa un secret sobre la seva localització: ribes, guarets, camps d'*aufals* o altres farratges sense *ansofatar*, camps erms. Allà la veureu, colliu-la sense arrencar-la, admireu-la, i gaudiu amb el tacte i olor que deixa a les mans. Tot seguit, deliteu-vos amb les seves infusions o, pels més grans, amb el seu licor.

De totes les flors que he provat, la primera, com ja heu endevinat era el fonoll, després he anat als cards, després he viatjat a la malva i al cascall, per uns instants he aterrat

al trèvol, i finalment, a la camamilla. De totes les flors que he recorregut al llarg de la jornada, fent balanç, és la camamilla la que em fa donar gràcies a la natura per haver-me fet papallona.